

H4C SEGOLAATTIEN TAIVUTUS

(päivitelty 28.11.2020)

4 HEPREA KIELIOPPI <https://gen.fi/h4.html>
 H4C SUBSTANTIIVIT <https://gen.fi/h4c.html>
 H4C Segolaattien taivutus
<https://gen.fi/h4c-segolaattien-taivutus.html>

SISÄLLYSLUETTELO

- 0. Dokumentit
  - 1. Johdanto
  - 2. Dagesh kal -piste kolmannessa radikaalissa
  - 3. Segolaattien taivutusvartalo
    - 3.1 A-vartalo
    - 3.2 E-vartalo (harvinainen)
    - 3.3 I-vartalo
    - 3.4 O-vartalo
    - 3.5 U-vartalo (harvinainen)
    - 3.6 Diftongivartalo

0. DOKUMENTIT

IHT s. 69, 81
 MA s. 174–178, 208–220, 242–244
 OH s. 58

1. JOHDANTO

Nominia, jolla on yksitavuinen taivutusvartalo, kutsutaan segolaatti-nimellä (hepr. shem segoli). Noin joka neljäs nomini on segolaatti. Tässä esityksessä rajoitetaan opetusteknisistä syistä kuitenkin vain niihin segolaatteihin, joissa yksikön perusmuodossa paino on toiseksi viimeisellä tavulla eli penultimalla (hepr. mil'eili).

שֵׁם סְגוּלִי שֵׁם סְגוּלִי
 מְלֵעִילִי מְלֵעִילִי

Segolaatti-nimi johtuu siitä, että näissä sanoissa on usein vähintään yksi segol-vokaali. Erityisesti kurkkuäänteiden vuoksi on kuitenkin myös segolaatteja, joissa ei ole yhtään segolia (esim. na'ar, nuorukainen). Myöskään diftongisegolaateissa (esim. jain viini) ei ole segol-vokaaleja.

נֵעַר
לֵיךְ

Segolaateilla on kuusi taivutusvartaloa eli perustaivutuskaavaa: a-, e-, i-, o- ja u- sekä diftongivartalo. Näistä a-vartalo on yleisin, i- ja o-vartalot seuraavaksi yleisimpiä. E-vartalo on harvinainen, u-vartalo esiintyy erittäin harvoin. Diftongivartaloita on runsaasti.

Sanojen suffikoituja muotoja ei yleensä tarvitse osata aktiivisesti. Niiden tunnistaminen riittää. Puhekielessä ja arkisessa kirjoituksessa omistaminen ilmaistaan shel-possessiivipronominilla ja sen omistusliitteisillä muodoilla: sheli, shelcha, shelach, shelo, shela, shelanu (-lá-), shelachem, shelachen, shela^hem, shela^hen.

Sen sijaan sekä yksikön että monikon omistettavat muodot (st. constr., nismach) on syytä opetella myös aktiiviseen käyttöön. Niitä tarvitaan vakiintuneissa sanaliitoissa eli ns. yhdyssanoissa. Esim.

kulmakivi, perusasia, "perustuksen kivi"

אֶבֶן-יְסוּד אֲבֹן יְסוּד, אֲבֵי-יְסוּד אֲבֵי יְסוּד

hamaninkorva (purim-juhlan leivonnainen)

אֶזְנוֹ-הָמֶן אֲזֵן הָמֶן, אֲזֵי-הָמֶן אֲזֵי הָמֶן

olohuone, "vieraiden huone"

חֲדַר-אֲוָרְחִים, חֲדַר אֲוָרְחִים,
חֲדַר־יְאֲוָרְחִים חֲדַר־יְאֲוָרְחִים

kahvila, "kahvin talo"

בֵּית-קָפָה בֵּית קָפָה, בֵּית־קָפָה בֵּית קָפָה

2. DAGESH KAL -PISTE KOLMANNESSA RADIKAALISSA (EKSKURSSI)

Jos segolaatin kolmas radikaali on beged kefet -kirjain, niin yksikössä siihen merkitään dagesh kal -piste, monikossa ei. Monikon pisteetön muoto voidaan merkitä rafe-yläviivalla.

זֶרְפִּי, זֶרְפֵּיכֶם

POIKKEUKSIA

Seuraavissa ei poikkeuksellisesti merkitä dagesh kal -pistettä edes yksikössä:

בגד beged mask. [1x fem.] (217x) vaate, petos

יֵקֵב jekev mask. (15x) viininpuristin, öljynpuristin

בְּגָדִי, בְּגָדֶיךָ
יְקֵבִי, יְקֵבֶיךָ

Seuraaviin merkitään poikkeuksellisesti dagesh kal -piste omistettaviin monikkomuotoihin:

טֵרֵף teref mask. (22x) petoeläimen saalis

כֶּסֶף kesef mask. (403x) hopea, raha

נֵסֶךְ nesech mask. (60x) juomauhri

צֵמֶד tsemed mask. (15x) juhtapari, valjakko, pari, NH (myös) duo

טֵרֵפִי, טֵרֵפֵיכֶם
כֶּסֶפִי, כֶּסֶפֵיכֶם
נֵסֶכִי, נֵסֶכֵיכֶם
צֵמֶדִי, צֵמֶדֵיכֶם

Seuraavassa esiintyy monikossa sekä pisteetön että pisteellinen muoto:
reshef mask. (7x) liekki, hehku

רֵשֶׁף, רֵשֶׁפֵיכֶם אוּ רֵשֶׁפִי

Duaalissa esiintyy yleensä pisteellisiä muotoja:
alpaim mask. du. kaksi tuhatta, sonni- tai härkäpari
birkaim fem. du. polvet

אֲלָפִים
בָּרְכִים

Kuitenkin:
jarchei fem. du. st. constr. kupeet, lanteet

יָרְכֵי-

Monikossa alfei mask. mon. st. constr. tuhannet

אֲלָפֵי-

3. SEGOLAATTIEN TAIVUTUSVARTALOT

3.1 A-VARTALO

סָסֶס-kaavan (קָטָל) mukaiset segolaatit ovat useimmiten a-vartalaisia:
derech, darki, drachai, darcheichem (tie)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

דָּרַךְ

דָּרַךְ-

דָּרַכְ-

דָּרַכְתִּי, דָּרַכְתָּ, דָּרַכְתֶּם, דָּרַכְתֶּן, דָּרַכְתֶּם

דָּרַכְתֶּם, דָּרַכְתֶּן, דָּרַכְתֶּם, דָּרַכְתֶּן

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

st. suff. mon. 2/3

דָּרַכְתֶּם

דָּרַכְתֶּם-

דָּרַכְתֶּם-

דָּרַכְתֶּם-

דָּרְכֵי, דָּרְכֵיךָ, דָּרְכֵיךְ, דָּרְכֵיךְ, דָּרְכֵיךְ, דָּרְכֵיךְ,
 דָּרְכֵינוּ, דָּרְכֵיכֶם, דָּרְכֵיכֶן, דָּרְכֵיהֶם, דָּרְכֵיהֶן

3.2 E-VARTALO (harvinainen)

neched, nechdi, nechadai, nechdeichem (lapsenlapsi)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

נֶכֶד

נֶכֶד-

נֶכֶד-

נֶכְדִי, נֶכְדִיךָ, נֶכְדִיךְ, נֶכְדִיךְ, נֶכְדִיךְ,
 נֶכְדֵינוּ, נֶכְדֵיכֶם, נֶכְדֵיכֶן, נֶכְדֵיהֶם, נֶכְדֵיהֶן

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

st. suff. mon. 2/3

נֶכְדִים

נֶכְדֵי-*

נֶכְדֵי-

נֶכְדֵי-*

נֶכְדֵי, נֶכְדֵיךָ, נֶכְדֵיךְ, נֶכְדֵיךְ, נֶכְדֵיךְ,
 נֶכְדֵינוּ, נֶכְדֵיכֶם, נֶכְדֵיכֶן, נֶכְדֵיהֶם, נֶכְדֵיהֶן

* Monikossa juuren kolmantena kirjaimena olevaan beged kefet -konsonanttiin ei merkitä dagesh-pistettä.

3.3 I-VARTALO

סֵפֶר-kaavan (סֵפֶר) mukaiset segolaatit ovat usein i-vartaloisia.

סֵפֶר, סֵפֶרִי (kirja)

יִשְׁעֵי, יִשְׁעֵי (apu, pelastus)

טְסִדְקָה-kaavan mukaisissa segolaateissa on myös i-vartaloja:
tsedek, tsidki, tsdakai, tsidkeichem (vanhurskaus)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

צִדְקָה

צִדְקָה־

צִדְקָה־

צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה,
צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה, צִדְקָה

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

st. suff. mon. 2 ja mon. 3

צִדְקָהִים

צִדְקָהִים־

צִדְקָהִים־

צִדְקָהִים־

צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים,
צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים, צִדְקָהִים

4.4 O-VARTALO

boker, bokri, bkarai, bokreichem (aamu)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

בֹּקֵר

בֹּקֵר־

בֹּקֵר־

בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר,
בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר, בֹּקֵר

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

st. suff. mon. 2/3

בְּקָרִי- בְּקָרִי- בְּקָרִי- בְּקָרִים

בְּקָרִי, בְּקָרִיָּה, בְּקָרִיָּה, בְּקָרִיָּה, בְּקָרִיָּה, בְּקָרִיָּה,
בְּקָרִינוּ, בְּקָרִיכֶם, בְּקָרִיכֶן, בְּקָרִיהֶם, בְּקָרִיהֶן

3.5 U-VARTALO (harvinainen)

komets, kumtsi, kmatsim, kmatsai (BH kourallinen, PBH hyppysellinen)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

קֹמֵץ

קֹמֵץ-

קֹמֵצ-

קֹמֵץ, קֹמֵץ-, קֹמֵצִי, קֹמֵצָה, קֹמֵצָה, קֹמֵצָה,
קֹמֵצָנוּ, קֹמֵצְכֶם, קֹמֵצְכֶן, קֹמֵצְהֶם, קֹמֵצְהֶן

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

st. suff. mon. 2/3

קֹמְצִים

קֹמְצִים-

קֹמְצִי-

קֹמְצֵי-

קֹמְצִים, קֹמְצִים-, קֹמְצִי, קֹמְצִיָּה, קֹמְצִיָּה, קֹמְצִיָּה,
קֹמְצִינוּ, קֹמְצִיכֶם, קֹמְצִיכֶן, קֹמְצִיהֶם, קֹמְצִיהֶן

3.6 DIFTONGIVARTALO

zait, zeiti, zeitai, zeiteichem (öljypuu, oliivi)

YKSIKKÖ

st. abs.

st. constr.

st. suff.

זַיִת

זַיִת-

זַיִת-

זִיתִי, זִיתָּךְ, זִיתָּהּ, זִיתוֹ, זִיתָּהּ,
 זִיתָּנוּ, זִיתְכֶם, זִיתְכֶן, זִיתְהֶם, זִיתְהֶן

MONIKKO

st. abs.

st. constr.

st. suff.

זִיתִים

זִיתֵי-

זִיתֵי-

זִיתִי, זִיתָּיךְ, זִיתָּיהָ, זִיתוֹי, זִיתָּיהָ,
 זִיתָּינוּ, זִיתְכֶם, זִיתְכֶן, זִיתְהֶם, זִיתְהֶן